

U.remissvar@regeringskansliet.se

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Det stämmer - Ökad transparens och mer lika villkor, yttrande till utbildningsdepartementet

Linköpings kommun har valt att yttra sig gällande remissen SOU2016:66 Det stämmer, även kallad skolkostnadsutredningen. Yttranden ska vara departementet tillhanda senast den 2017-03-01.

Synpunkter på förslagen redovisas nedan.

Sammanfattning

Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag gällande följande punkter:

- 3.4.2 Strukturbelopp
- 3.4.3 Särskilda kostnader för kommunalt ansvar
- 3.4.4 Administrativa kostnader
- 3.4.8 Tilläggsbelopp för särskilt stöd
 - Allmänt om tilläggsbelopp

Linköpings kommun avstyrker utredningens förslag gällande följande punkter:

- 3.4.8 Tilläggsbelopp för särskilt stöd
 - Fristående skolor inriktade på elever i behov av särskilt stöd
- 3.4.9 Ett utvecklat system för bestämmande av bidragsbelopp
- 4.5 Överväganden och förslag gällande ekonomisk information på enhetsnivå

Linköpings kommun har lämnat synpunkter på utredningens förslag gällande följande punkter:

- 3.4.5 Ersättning för mervärdeskatt
- 3.4.6 Lokalkostnader
- 3.4.7 Interkommunal ersättning
- Antagning av elever till fristående förskoleklass, grundskola och grundsärskola
 - 6.4 Överväganden och förslag
- Ekonomiska konsekvenser

Beslut och beräkning av bidrag till enskilda huvudman

3.4.2 Strukturbelopp

Förslag: Det ska anges i skollagen att bidraget till enskilda huvudmän förutom grundbelopp, och i förekommande fall tilläggsbelopp, även ska bestå av ett strukturbelopp. I beloppet ska ingå de resurser som fördelas utifrån barns och elevers olika förutsättningar och behov, med undantag för sådana resurser som fördelas enligt reglerna om tilläggsbelopp. Kommuner ska vara skyldiga att redovisa på vilka grunder som strukturbeloppet har räknats fram och på vilket sätt det ska komma verksamheter med enskild huvudman till del.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag. Linköpings kommun har redan i dag modeller för fördelning av medel utifrån barns och elevers olika förutsättningar och behov.

3.4.3 Särskilda kostnader för kommunalt ansvar

Förslag: Kommuner kan ha kostnader kopplade till sitt generella myndighetsansvar eller till sitt huvudmannansvar enligt skollagen som enskilda huvudmän inte har. Dessa kostnader ska tydligt specificeras, beräknas och motiveras i samband med bidragsberäkningen och ska inte ingå i underlaget för fastställande av bidrag.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag.

3.4.4 Administrativa kostnader

Förslag: Schablonen avseende ersättning för administrativa kostnader ska tas bort. Ersättning till enskilda huvudmän för administrativa kostnader ska i stället fastställas utifrån kommunens egna kostnader för administration.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag.

3.4.5 Ersättning för mervärdeskatt

Bedömning: Schablonen för beräkning av ersättning för mervärdeskatt bör i nuläget inte ändras.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun anser att det med den 6 % momskompensationen finns en risk för överkompensation till fristående huvudmän. Hänsyn bör tas till pågående beredningsarbete i Regeringskansliet av förslagen i SOU 2015:93 om att eventuellt sänka momskompensationen.

3.4.6 Lokalkostnader

Bedömning: Nuvarande regler för fastställande av bidrag för lokalkostnader bör behållas.

Linköpings kommuns yttrande:

Nuvarande modell leder till att fristående huvudmän både överkompenseras och underkompenseras. Att ta fram en modell för att utifrån ett rättvist och likvärdigt perspektiv ersätta fristående huvudmän för lokaler behöver utredas vidare av staten.

3.4.7 Interkommunal ersättning

Bedömning: Likvärdighetsskäl talar för att kommuner så långt som möjligt bör använda den möjlighet som finns enligt regelverket att fastställa den interkommunala ersättningen utifrån samma grunder som bidraget till verksamheter med enskild huvudman.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun anser att den reglering som finns samt avsaknad av reglering behöver ses över för att skapa ett regelverk som underlättar för kommunerna att komma överens.

3.4.8 Tilläggsbelopp för särskilt stöd**Allmänt om tilläggsbelopp**

Bedömning: Dagens regler om tilläggsbelopp för särskilt stöd bör fortsätta gälla generellt.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun tillstyrker utredningens förslag.

Fristående skolor inriktade på elever i behov av särskilt stöd

Förslag: Särskilda regler ska införas för fristående skolor inriktade på elever som har ett så omfattande behov av särskilt stöd att tilläggsbelopp ska lämnas. Det ska i skollagen anges att en fristående skola kan begränsa sin utbildning till sådana elever och det ska framgå av beslutet om godkännande att en skola valt denna inriktning. För en sådan skola ska tilläggsbeloppet fastställas genom överenskommelse mellan huvudmannen och hemkommunen. Om inte en överenskommelse nås ska skolan inte vara skyldig att ta emot eller att ge fortsatt utbildning till eleven.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun avstyrker förslaget.

Linköpings kommun anser att utredningens förslag kan få stora negativa konsekvenser för den enskilda eleven om inte kommun och fristående huvudman når en överenskommelse. Det kan komma att innebära att eleven inte får möjlighet att gå i en resursskola. Alternativt kan det leda till stora kostnader för kommunerna.

Utredningen handlar om ökad transparens och mer lika villkor. Linköpings kommun anser att det behöver finnas en likvärdighet mellan kommunala

skolors och fristående skolors möjlighet att anordna resursskolor. Skollagstiftningen kan behövas ses över för att uppnå likvärdighet i denna fråga. Eventuella förändringar bör invänta utfallet av det mål i Högsta förvaltningsdomstolen som Linköpings kommun är part i, gällande kommunens rätt att anordna resursskolor.

3.4.9 Ett utvecklat system för bestämmande av bidragsbelopp

Förslag: De olika kostnadsposterna i grundbeloppet ska specificeras i bidragsbeslutet. Beslutade grundbelopp ska stämmas av mot faktiskt utfall i ett nytt beslut senast den 30 september året efter det år bidraget avsåg. Avstämningen av grundbeloppet kan innebära att enskilda huvudmän ska kompenseras. Även avstämningsbeslutet kommer vara möjligt att överklaga.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun avstyrker förslaget.

Linköpings kommun anser att transparens behöver finnas när det gäller bidragsbeslutet. Fördelar kommunerna bidrag till de kommunala och fristående enheterna på lika villkor finns ingen anledning att bygga upp ytterligare kontroller och administration. Förändringar under året som tillförs de kommunala enheterna ska även tillföras de fristående huvudmännen enligt skolförordningen. Det kan vara ersättningar av tillfällig art som inte ska påverka grundbeloppet.

Utredningens förslag skulle innebära att kommunerna kraftigt behöver förstärka sin administration utan att något mervärde för vare sig kommunala eller fristående huvudmän tillförs. I kommunallagen 8 kap. 5 a § (1991:900) regleras balanskravet för kommunerna. Uppkomna underskott bör regleras under de tre följande åren. Att kommunerna låter de kommunala enheterna återställa underskott inom tre år borde vara tillräckligt (PM SKL, uppdaterad 2015-03-09, dnr 13/5065).

Ekonomisk information på enhetsnivå

4.5 Överväganden och förslag gällande ekonomisk information på enhetsnivå

Förslag: Ett krav på ekonomisk redovisning på enhetsnivå ska införas. Redovisningen ska bygga på den struktur som enligt skollagen gäller för kommunala bidrag till enskilda huvudmän. Kravet på redovisning ska omfatta huvudmän för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Skolverket ska ansvara för insamlingen av den ekonomiska informationen och insamlingen bör i möjligaste mån samordnas med den insamling av uppgifter som görs inom ramen för den officiella statistiken. Skolverket ska publicera den ekonomiska informationen i

form av resultatsammanställning. Ett antal finansiella nyckeltal bör även publiceras.

Linköpings kommuns yttrande:

Linköpings kommun avstyrker förslaget.

Linköpings kommun anser att detta medför en avsevärd ökad administration. Det är inte rimligt att redovisa på skolenhetsnivå då man i många fall delar resurser mellan flera skolenheter. Att ta fram modellen för att öka jämförbarheten mellan skolenheter ser Linköpings kommun som positivt. Linköpings kommun anser dock att detta behöver utredas vidare för att hitta en modell som faktiskt är jämförbar och som även speglar olika skolenheters förutsättningar och som tar hänsyn till de resursfördelningsmodeller som finns gällande till exempel strukturbelopp, tilläggsbelopp och ersättning för nyanlända elever.

Antagning av elever till fristående förskoleklass, grundskola och grundsärskola

6.4 Överväganden och förslag

Förslag: Ett krav på formell ansökningshandling ska införas i förskoleklass, grundskola och grundsärskola med enskild huvudman. Skolinspektionen ska i beslutet om godkännande ange vilka urvalsgrunder en fristående grundskola, grundsärskola eller förskoleklass får tillämpa när det inte finns plats för alla sökande. För att en skola ska kunna ändra urvalsgrunderna ska det krävas ett nytt beslut från Skolinspektionen.

Linköpings kommuns yttrande:

Av utredningen framkommer att det i stor utsträckning gäller olika regler avseende mottagande till kommunala respektive fristående skolor på grundskolenivå och för förskoleklass. Själva ansökningsförfarandet till skolor på grundskolenivå samt förskoleklass är i princip oreglerat. Linköpings kommun anser att detta bör utredas vidare för att uppnå tydlighet och likvärdighet när det gäller antagning och placering av elever oavsett huvudman. Även möjligheter till att ha en gemensam kö för alla elever behöver utredas vidare för en ökad likvärdighet.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningens förslag om avstämningsmodell samt redovisning av ekonomisk information på enhetsnivå kommer innebära en ökad arbetsbelastning och ökade kostnader. Linköpings kommun bedömer att utredningens beräkningar av kostnader för genomförandet och driften av detta förslag är kraftigt underdimensionerade.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: Barn- och ungdomsnämnden och Bildningsnämnden